

Motion till riksdagen

1989/90:So22

av Ingrid Ronne-Björkqvist m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1989/90:92 om
gymnasieutbildning för svårt rörelsehindrade
ungdomar

Regeringen föreslår att det i skollagen förs in bestämmelser om rätt till gymnasieutbildning för svårt rörelsehindrade ungdomar. Utbildningen föreslås bli speciellt anpassad efter deras behov. Denna rättighet skall gälla till eleven fyllt 21 år och fram till 23 år för att påbörjad utbildning skall kunna avslutas. Intagningen skall göras av en speciell nämnd, och dess beslut skall kunna överklagas till kammarrätten. De speciella omvårdnadsinsatserna skall bekostas med statsbidrag, och eleven skall i vissa fall erlägga skälig avgift. Dessa bestämmelser föreslås träda i kraft den 1 januari 1991. Statsbidraget för omvårdnadsutgifterna skall utgå redan fr.o.m. höstterminen 1990 för elever som går på sådan utbildning. Denna specialanpassade utbildning skall anordnas på tre orter i landet.

Inledning

Utvecklingen under senare år har medfört att de flesta handikappade gymnasieungdomar har kunnat få utbildning i sina hemkommuner. En liten grupp (ca 20 st/år) har emellertid behov av mycket stora och speciellt anpassade insatser av omvårdnad och habilitering för att klara sina studier. Riksdagen har tidigare uttalat att staten skall ta på sig ett kostnadsansvar för denna ytterst lilla grupps behov av gymnasieutbildning. Konstitutionsutskottet har varit kritisk till att frågan inte lösts tidigare. Nu har regeringen äntligen lagt fram ett förslag i enlighet med riksdagens uttalande.

Folkpartiet har förslag till ändringar under några punkter i propositionen. Vi presenterar dessa under följande rubriker: *intagning*, *besvärinstans* och *ändring i förslaget* till 3 kap. 19 a § skollagen.

Intagning

Regeringen föreslår att intagningen till den specialanpassade gymnasieutbildningen skall göras av en speciell nämnd som skall vara knuten till skolöverstyrelsen. I denna föreslås följande representation, nämligen från skolöverstyrelsen, nämnden för vårdtjänst, planeringsberedningen samt någon representation för huvudmännen eller ledningen för skola, elevhem eller habilitering på resp. gymnasieort.

I en nämnd som skall besluta vem som skall få tillträde till denna speciella gymnasieform är det viktigt att det även finns representation från intressen-

terna. Det troliga är att viss praxis kommer att utvecklas vid intagningsnämnden, även om individuell hänsyn måste ges ett utrymme vid bedömningarna. Det är därför viktigt att en representant från de rörelsehindrades organisationer finns i intagningsnämnden.

Mot. 1989/90
So22

Besvärinstans

Regeringen föreslår att intagningsnämndens beslut skall kunna överklagas till kammarrätten. Regeringen är dock medveten om att detta eventuellt måste omprövas mot bakgrund av den nyligen tillsatta domstolsutredningens förslag. Kammarrätten skall i första hand pröva ärenden av mer principiell karaktär. Intagningsnämndens beslut rör enskilda individer. Besvär över nämndens beslut måste kunna handläggas snabbt. Handläggningstiderna är oftast längre i kammarrätt än i länsrätt. En prövning får inte dra ut på tiden eftersom det skulle kunna omöjliggöra en studiestart. Vi föreslår därför att besvär över intagningsnämndens beslut i första hand skall prövas av länsrätt.

Ändring i förslaget till 3 kap. 19 a § skollagen

I förslaget till 3 kap. 19 a § skollagen anges förutsättningarna för att få rätt till gymnasieskola speciellt anpassad för svårt rörelsehindrade (Rh-anpassad utbildning). I förslaget finns följande formulering: "Eleven förutsätts vidare vara beroende av de särskilda omvårdnadsinsatser som erbjuds vid de Rh-anpassade gymnasieskolorna för att kunna genomföra gymnasiala studier."

Begreppet "beroende av" har en alltför negativ klang och ger intryck av att de berörda är passiva objekt som skall ges vissa omvårdnadsinsatser. Vi föreslår därför att begreppet "behov av" används i stället för "beroende av" i lagtexten.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om representation i intagningsnämnden.
2. att riksdagen med ändring i regeringens förslag beslutar att besvär över intagningsnämndens beslut i första hand skall prövas av länsrätt,
3. att riksdagen beslutar att ändra förslaget till 3 kap. 19 a § skollagen i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 14 mars 1990

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)

Barbro Westerholm (fp)

Ulla Orring (fp)

Barbro Sandberg (fp)